APPELLI CIVILI

29 ta' Ottubru, 1956

Imħallfin:

Is-S.1.O. Sir L. A. Camilleri, Kt., LL.D., President; Onor. Dr. A. J. Montanaro Gauci, C.B.E., K.M., LL.D. Onor. Dr. W. Harding, K.M., B.Litt., LL.D.

Nutar Dr. Paul Pullicino

versus

Professur Dr. Anthony Mamo, O.B.E., LL.D. ne

Qorti tar-Revizjoni ta' l-Attijiet Notarili — Taxxa tal-Boll — Sočjetà — Ćessjoni

- Sakemm težisti s-sočjetà, is-sočju singolu mhuwiez proprjetarju talbeni li jijfurman 1-attiv sočjali; imma proprjetarja kija s-sočjetà, u s-sočju, in pendenza tas-sočjetà, ghandu biss dritt "ad paecuniam". U sakemm tipperdura s-sočjetà, is-sočju ma jistax ibiegh parti minu dak 1-attiv li tikkorrispondi ghall-kwota tieghu, imma jista" hiss ičedi 1-interess tieghu. Langas jista" jittrasferixxi 1ožgetti singoli li jidhtu fl-attiv sočjali; u langas jista" jeni liema huma 1-ožgetti singoli li huwa jrid jittrasferixxi jew ičedi, ladarba ma thuvx žvel xiolta s-sočjetà.
- (kalduystant, fil-kaž li wiehed mis-sočji jčedi kvalunkwe dritt u nteress li huva ghandu fis-sočjetä, il-boll vad valorem¹¹ dovut fug dak it-trasferiment ghandu jiĝi kalkulat fug il-prezz kollu taĉ-ĉessjoni, u mbux skond id-diversa natura tal-oĝĝetti komponenti lkvota taĉ-ĉedent.

Il-Qorti;

Rat ir-rikors tal-imsemmi Nutar Dr. Paul Pullicino, li bih espona illi b'sentenza tat-22 ta' Marzu, 1956 il-Qorti tar-Revižjoni tal-Attijiet Notarili ghall-Gžira ta' Malta kkundannat lill-esponent ghall-hlas ta' penali ta' £2, u taghtu hmistax-il gurnata žmien biex ihallas il-boll addizzjonali ta' £97, illi l-istess Qorti rriteniet li kien deficjenti, fuq il-kuntratt minnu ricevut fit-2 ta' Frar 1955, li bih Carmelo Delia biegh u ttrasferixxa lill-uliedu Alfredo u Carmelo Delia, recte Giuseppe, Alfred u Carmelo Delia, kwalunkwe dritt u nteress illi kellu fis-socjetà "Carmelo Delia (1890) & Sons" bil-prezz ta' £22,155.9.10, recte £22,055.9.10, u dana billi, waqt illi l-esponent, ghall-finijiet tal-boll, iddistingwa bejn il-valur ta' avvjament u dak ta' krediti, u dak ta' effetti mobili u "stock" appartenenti lillazjenda, dik il-Qorti rriteniet illi l-boll "ad valorem" ghandu jithallas fuq il-prezz kollu ta' din ic-cessjoni, cjoè fuq £22,055.9.10, skond l-incizi (1) u (2) tal-art. 57 tal-Ordinanza Nru. VII tal-1918 (Kap. 68);

Illi l-esponent hass ruhu aggravat mill-imsemmija dečiżjoni, u dan ghar-raģuni illi l-interess li jkollu sočju fissočjetà mhux "nomen juris", bhal ma hija, per eżempju, l-eredità, imma jimmedeżima ruhu ma' dawk il-beni u effetti li huwa jkollu fis-sočjetà, mhux unità li tittraxxendi dawk il-beni u effetti, imma aggregat taghhom, li jibąghu distinti minn xulxin, u ghalhekk sewwa ghamlu l-partijiet, u sewwa ghamel in-Nutar illi ddistingwihom minn xulxin, u stabbilew il-valur taghhom rispettivament, ghall-fini talboll, u dana skond l-użu kostanti fl-attijiet notarili f'każi simili;

U talab li l-imsemmija decizjoni tat-22 ta' Marzu 1956 tigi revokata u li jigi liberat; bl-ispejjez;

Omissis;

Ikkunsidrat;

B'kuntratt tat-2 ta' Frar 1955 in atti tan-Nutar Dr. Paul Pullicino, fol. 8, Carmelo Delia ćeda lit-tliet uliedu "kwalunkwe dritt u nteress li huwa għandu fis-soċjetà ſuq imsemmija "Carmelo Delia (1890) & Soŋs";

L-appellant jippretendi li d-dritt tal-boll ghandu jiĝi kalkulat mhux fuq il-prezz kollu taċ-ċessjoni, ċjoè £22,055.9.10, "ut sic", imma ghandu jiĝi regolat "skond innatura tad-diversi oggetti komponenti l-kwota taċ-ċedent Carmelo Delia";

Din il-pretensjoni hi bla baži; għaliex hu prinčipju, rikonoxxut mill-kwaži unanimità tal-iskritturi, "malgrado", kif igħid il-Professur Marghieri (Cod. Comm. Comm. Bolaf. e Viv. Vol. IV, p. 94), "la solitaria opinione di qualche scrittore", illi, sakemm is-socjetà težisti, is-socju singolu ma hux proprjetarju tal-beni li jiffurmaw l-attiv socjali, imma proprjetarja hija s-socjetà (ara anki Vidari, Compendio Diritto Comm. p. 55; Supino, Istituzioni di Diritto Commerciale, p. 142; u Prof. Giorgio Loris, Elem. Diritto Comm. p. 50), u s-socji, in pendenza tas-socjetà, ghandhom biss dritt "ad paecuniam". Ghalhekk, ighid il-Marcadè, Vol. IV. Ediz. 1873, pag. 54, li sakemm tipperdura s-socjetà, is-socju ma jistghax ibiegħ parti tal-attiv li tikkorrispondi għall-kwota tiegħu, imma jista' jċedi biss l-interess tiegħu;

Tant hu hekk, illi l-ligi, fl-art. 352(a) Kap. 23 Ediz. Riv., tikkunsidra bhala mobili l-azzjoni jew interessi fissocjetajiet tal-kummerc avvolja fihom ikun hemm immobili; dan, pero', limitatament, cjoè fil-konfront tas sociu possessur ta' dik l-azzjoni jew dak l-interess, u biss sakemm tipperdura s-socjetà. Minn dan jidher car li l-ligi qeghedha taghmel distinzjoni bejn id-dritt mobiljari tas-socju, li hu tali indipendentement minn natura, anki jekk immobiljari, tal-oggett ezistenti fis-socjetà, ghax dan hu spettanza tal-enti socjali, sakemm tipperdura s-socjetà. Ma hemmx bżonn jinghad li l-kelma "interessi" adoperata mill-ligi fl-artikolu fuq imsemmi, qeghedha tirriferixxi appuntu ghad-dritt tas-socju fis-socjetà "in nome collettivo", kif inhi appuntu dik prezenti. Infatti, fin-Notamenti tal-Imhallef Dr. Debono, riportati fil-Kommenti tal-Imhallef Dr. Cremona, art. 9 Ord. VII tal-1868, pag. 27, jinghad, fuq l-awtorità tal-Pigeau, li l-kelma "interess" hi indikattiva tad-dritt tas-socju fis-socjetà "in nome collettivo";

Carmelo Delia, kwindi, lanqas seta' jittrasferixxi l-oggetti singoli, u lanqas seta' jghid liema huma l-oggetti singoli li qieghed icedi, ghaliex is-socjetà ma gietx xjolta, imma, kif jinghad espressament fl-att "de quo", qeghedha tkompli, u kwindi d-dritt tieghu, " rebus sic stantibus", hu dritt "ad paecuniam", f'dan il-każ £22,055. 9. 10, li appuntu hu l-ammont intaxxat;

Del resto, il-Ligi tal-Boll ma taghmel l-ebda distinzjoni bhal dik li jrid jaghmel l-appellant; u, kif osservat din il-Qorti fis-sentenza taghha "Cauchi vs. Dr. Parnis nomine", 11 ta' Marzu, 1929, Vol. XXVII-I-300, ga ladarba l-ligi ma ghamlet ebda distinzjoni, "la distinzione dell'oggetto del diritto ceduto fatta dall'appellante per limitare l'applicabi-lità del citato Capo VII è arbitraria"; Ghalhekk tiddecidi billi tichad l-appell u tikkonferma d-decizjoni appellata; bl-ispejjeż kontra l-appellant.